

بررسی محورهای موضوعی گزیده‌ای از همایش‌های داخلی و خارجی علم اطلاعات و دانش‌شناسی

یزدان منصوریان^۱، سحر مهربان^۲، امید علی‌پور^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۴/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۵/۲۶

چکیده

هدف: مقاله حاضر با هدف شناسایی محورهای اصلی همایش‌های ملی و بین‌المللی «علم اطلاعات و دانش‌شناسی»، به تحلیل محتوای گزیده‌ای از آن‌ها می‌پردازد که در فاصله سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰ (۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱) در داخل و خارج از کشور برگزار شده‌اند.

روش و رویکرد پژوهش: روش پژوهش حاضر، تحلیل محتواست که در آن، محورهای بحث ۴۶ همایش ملی و ۵۰ همایش بین‌المللی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی مورد بررسی قرار گرفته و مقوله‌های اصلی آن‌ها شناسایی و ارزیابی شده‌اند.

یافته‌ها: همایش‌های داخلی، بیشتر به تحقیقات مربوط به کتابداران و مطالعات نشر و مسائل حرفه‌ای پرداخته و همایش‌های خارجی، بیشتر به کارکردهای کتابخانه و فناوری اطلاعات اختصاص یافته‌اند. تأکید همایش‌های ملی بیشتر بر خدمات فنی و تأکید همایش‌های بین‌المللی بر خدمات عمومی و کارکردهای کتابخانه‌ها بوده است. همچنین فهرست‌نویسی و رده‌بندی، مدیریت دانش، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی، کارکنان کتابخانه، کتابخانه برای معلولان و سواد اطلاعاتی، از موضوع‌های اصلی در همایش‌های داخلی بوده‌اند.

نتیجه‌گیری: از نظر موضوعی، اولویت همایش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران و جهان تاحدودی متفاوت است. به‌نحوی که بیشتر همایش‌های داخلی به موضوعات فنی این رشته توجه دارند؛ درحالی‌که اغلب همایش‌های خارجی اولویت خود را بر ارائه خدمات اطلاع‌رسانی و روش‌های بهبود آن متمرکز ساخته‌اند.

واژگان کلیدی

علم اطلاعات و دانش‌شناسی، همایش‌ها، نشست‌های علمی، تحلیل محتوای کیفی

^۱ . دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه خوارزمی

^۲ . دانشجوی دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

^۳ . کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

مقدمه:

همایش‌های علمی یکی از مجاری فراگیر و مهم در فرایند ارتباطات علمی و یکی از مراحل اساسی در چرخه تبدیل اطلاعات به دانش نوین محسوب می‌شوند. در این همایش‌ها، صاحب‌نظران رشته‌های گوناگون نتایج مطالعات و پژوهش‌های خود را در اختیار جامعه علمی قرار می‌دهند و از دیدگاه‌های همکاران خود در بهبود پژوهش‌ها استفاده می‌کنند. اکثر این همایش‌ها را انجمن‌های علمی و دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی برگزار می‌کنند. این مراکز جهت تقویت ارتباطات علمی و به‌روز نگه داشتن دانش اعضا و کاربران خود، اقدام به برپایی همایش‌هایی می‌کنند که انعکاسی از چالش‌ها و مسائل پیش روی حوزه‌های مرتبط با فعالیت آن‌هاست.

در زمینه علم اطلاعات و دانش‌شناسی نیز همایش‌های متفاوتی در سطح ملی و بین‌المللی با توجه به مسائل حرفه‌ای برگزار می‌شود تا کتابداران و متخصصان این حوزه از پژوهش‌ها و تحقیقات یکدیگر آگاهی یافته و بتوانند دانش خود را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. بی‌تردید، بررسی همایش‌های روز علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران و جهان شناخت بهتری از موضوع‌ها و مباحث روز این عرصه به ما داده و باعث شناخت بهتر ما در این حوزه می‌شود.

مقوله‌ای که اگر با شناخت و بهره‌گیری و بومی‌سازی مناسب همراه باشد، می‌تواند گامی مؤثر در جهت ارتقاء علم اطلاعات و دانش‌شناسی کشور به حساب آید. با این حال، تاکنون مطالعات کافی برای بررسی ماهیت و دامنه و محورهای اصلی این نشست‌ها انجام نشده است و کاستی چشمگیری در این زمینه مشاهده می‌شود. لذا این پژوهش به تحلیل محتوای همایش‌های این حوزه در ایران و جهان از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰ (۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱) می‌پردازد تا شناخت بیشتری در این زمینه فراهم آید. بر این اساس و به‌طور اخص، پرسش‌های اصلی که پژوهش حاضر به آن پرداخته است، عبارت است از:

۱- مهم‌ترین محورهای موضوعی همایش‌های علم

اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران و جهان در سال‌های اخیر کدام‌اند؟

۲. مهم‌ترین تفاوت‌ها و شباهت‌های موضوعی همایش‌های برگزار شده این رشته در داخل و خارج از کشور کدام‌اند؟

از پژوهش‌هایی که در ایران به تحلیل موضوعی کارگاه‌ها، همایش‌ها و گردهمایی‌های این حوزه در ایران پرداخته‌اند، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

کاتوزیان (۱۳۸۵) در پژوهشی به بررسی نشست‌های این رشته از آغاز تا خرداد ۱۳۸۵ پرداخت. نتایج بررسی نشان داد در مجموع، ۴۹ گردهمایی در مدت مذکور برگزار شده است که ۶ مورد طی سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ و ۴۳ مورد در فاصله سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۵ بوده است. موضوع «خدمات اطلاع‌رسانی» بیشترین و «آرشیو» کمترین سهم مقالات را به خود اختصاص داده‌اند. ۱۸/۳ درصد سهم تألیف مقالات از آن نویسندگان انفرادی ایرانی، ۳/۵ درصد نویسندگان غیرایرانی و ۱۵/۲ درصد نویسندگان گروهی است.

تیموری‌خانی و اکبری‌داریان (۱۳۸۸) در پژوهش خود، به بررسی و تحلیل محتوای مقاله‌های ارائه‌شده در گردهمایی‌های این حوزه پرداختند. نتایج نشان داد که ۳۱/۳ درصد مقالات، پژوهشی و ۶۸/۷ درصد مقالات به‌صورت مروری است. موضوع «حرفه کتابداری» با ۱۲/۲ درصد، بیشترین و موضوع‌های «ساختمان کتابخانه»، «کنترل کتاب‌شناختی» و «رکوردهای مدیریتی» هر کدام با ۰/۵ درصد کمترین تکرار را داشته‌اند.

سپهر و شادمان‌فر (۱۳۸۸) به تحلیل محتوای مقالات همایش‌های انجمن علم اطلاعات و دانش‌شناسی از سال ۱۳۷۹ تا پایان ۱۳۸۵ پرداخته‌اند. یافته‌های این تحقیق نشان داد که موضوع‌هایی که بیشتر مورد توجه قرار گرفته بود، عبارت بودند از ذخیره و بازیابی اطلاعات، فناوری اطلاعات و ارتباطات، کلیات علم اطلاعات و دانش‌شناسی. همچنین در

مدیریت پایاندها، از بیشترین تکرار و تأکید برخوردار بوده‌اند. البته بخش دیگری از یافته‌های این پژوهش مشخص کرد که عمومیت موضوع‌های مربوط به پایاندها از سالی به سال دیگر تغییر کرده است.

در پژوهشی جدیدتر، بلسینگر و ریکاج^۴ (۲۰۱۰) با استفاده از روش تحلیل محتوا، مقالات پراستناد حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی را از نظر موضوعی مورد کنکاش قرار دادند. آن‌ها مقالات را در پنج دسته عمومی که حاوی ۴۳ موضوع کلی بودند، قرار دادند و دریافتند که ۶۸ درصد از مقالات در موضوع «پژوهش» جای می‌گیرند و ۲۲ درصد آن‌ها مربوط به موضوع «فناوری» است. همچنین موضوع‌های «فعالیت‌های کتابخانه‌ای»، «علم اطلاعات و دانش‌شناسی» و «مطالعات چاپ و نشر» در رتبه‌های بعدی قرار دارند. آنان نتیجه گرفتند که موضوع مقالات پراستناد متفاوت از موضوع سایر مقالات این حوزه است و اکثر این مقالات شامل مطالعات کاربری هستند و موضوع‌هایی نظیر بازیابی اطلاعات و نظریه‌ها و حتی رفتار اطلاعاتی را تحت پوشش قرار می‌دهند. در مجموع، بررسی پیشینه نشان می‌دهد که در گذشته، از نظر توزیع موضوعی همایش‌های علمی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی از یکسانی و همگونی لازم برخوردار نبوده‌اند. به این معنا که بعضی از موضوعات بیشتر مورد توجه بوده و به برخی از مباحث کمتر پرداخته شده است. اکنون باید دید که آیا این روند در سال‌های اخیر نیز تکرار شده و چنانچه پاسخ مثبت باشد، لازم است با بررسی محورهای این نشست‌ها، موضوعات پرتکرار و کم‌تکرار شناسایی شوند.

روش پژوهش

در این پژوهش با استفاده از روش تحلیل محتوا، به بررسی و دسته‌بندی موضوع‌های مطرح‌شده در همایش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران و

موضوع‌های بررسی‌های کتاب، کنفرانس‌ها، کتابخانه‌های تخصصی، مراکز آرشیوی، تحویل مدرک، مواد غیرچاپی و دیداری و شنیداری، خدمات مرجع، قواعد فهرست‌نویسی و تحلیل محتوا، با کاستی مواجه‌اند و نیاز به نگارش و ارائه مقالات در این زمینه‌ها احساس می‌شود.

علی‌پور و خاصه (۱۳۹۰) به تحلیل محتوای کارگاه‌ها و همایش‌های انجمن علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران در دوره سوم (۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸) پرداخته‌اند. یافته‌ها نشان داد که از مجموع ۱۶۲ کارگاه، سخنرانی و همایش، ۶۸/۹۵ درصد مرتبط با علم اطلاعات و دانش‌شناسی بوده و ۳۲/۴ درصد ارتباط کمی با مباحث بنیادی این رشته داشته و بیشتر با سایر رشته‌ها مرتبط است. بیشترین کارگاه‌ها و سخنرانی‌های تخصصی برگزار شده مربوط به فهرست‌نویسی و رده‌بندی، اینترنت، نشر و ناشرین و کتاب‌سنجی بوده و به موضوع‌های شناسایی و گزینش منابع، مجموعه‌سازی، مرجع‌شناسی و خدمات مرجع، ساختمان و تجهیزات کتابخانه پرداخته نشده است.

در پژوهش‌های خارج از کشور، یاسونیکو^۱ (۲۰۰۳) به بررسی شرکت‌کنندگان در همایش‌های خدمات اطلاع‌رسانی پزشکی پرداخت. وی کتابداران در این همایش‌ها را براساس نوع کتابخانه‌ای که در آن مشغول به کار بودند، مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد کتابداران تخصصی موضوع‌های گوناگونی را در این همایش‌ها ارائه می‌کردند و این همایش هر ساله به‌طور موفقیت‌آمیزی برگزار می‌شد.

همچنین گارنر و دیگران^۲ (۲۰۰۸) با استفاده از روش تحلیل محتوا، روند موضوعی کنفرانس‌های ناسیگ^۳ را که در حوزه پایاندها برگزار می‌شود، طی یک دوره بیست‌ساله مورد بررسی قرار داده و دریافتند که موضوع‌های مربوط به تأثیر فناوری، صنعت پایاندها و

1. Yasuniko

2. Garner, Davidson, & Williams

3. NASIG (North American Serials Interest Group)

4. Blessinger and Hrycaj

یافته‌های پژوهش

در جدول ۱ فراوانی و درصد فراوانی موضوع‌های همایش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی در ایران به تفکیک سال مشخص گردیده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، بیشتر همایش‌های داخلی به کارکردهای کتابخانه پرداخته‌اند (۳۶/۶ درصد) و برگزاری همایش‌ها از نظر تعداد، سیر صعودی داشته است. مسائل مربوط به حرفه با ۷/۱۷ درصد و فناوری‌های نوین و سایر موضوع‌های غیرمرتبط با کتابداری با ۴۱/۱۳ درصد در رده‌های بعدی موضوع‌های مطرح شده هستند.

تحقیقات مربوط به کتابداران و مراجعان با ۹۷/۱۰ درصد و نشر و مطالعات نشر با ۸/۵۳ درصد، کمتر در همایش‌های برگزار شده در ایران مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین در سال‌های مورد بررسی از نظر تعداد همایش‌هایی که به این دو موضوع اخیر پرداخته‌اند نیز سیر نزولی مشاهده می‌شود. در همایش‌های داخلی بعضی از موضوع‌ها چندان مورد توجه قرار نگرفته‌اند: مسائل و مشکلات علم اطلاعات و دانش‌شناسی، مدیریت محتوای رقومی، امانت بین کتابخانه‌ای، اشتراک دانش، دسترسی آزاد، مطالعه کاربران، کتابخانه‌های ملی، انجمن‌ها و کمیته‌ها، مجموعه‌های ویژه و کتابداران آن، نشر الکترونیک، مجلات، نشر و ناشران، ارزیابی متون و انتشارات تکنگاشت‌ها.

جهان طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰ (۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱) پرداخته شده است. از تحلیل محتوا برای تحلیل متون و همچنین انجام استنباط‌های معتبر براساس مطالعه متون استفاده می‌شود. استفاده از این روش می‌تواند توسعه تاریخی این رشته و موضوع‌های مطرح شده در آن را در گذر زمان روشن سازد. ضمن آنکه این روش قبلاً در مطالعات مشابه نیز مورد استفاده قرار گرفته است، مثل گارنر و دیگران، ۲۰۰۸؛ بوتلار،^۱ ۱۹۹۱ و بلسینگر و فرایزر.^۲

اطلاعات همایش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران از منابع و سایت‌های مرتبط، از جمله سایت انجمن علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران^۳ و شاخه‌های استانی آن، سایت اتحادیه انجمن دانشجویی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران (ادکا)^۴ و اطلاعات همایش‌های جهانی این رشته از سایت مربوط^۵ اخذ شده است. در مجموع، ۴۶ همایش و نشست داخلی و ۵۰ همایش خارجی مورد بررسی قرار گرفت. برای طبقه‌بندی موضوع‌ها از سیاهه واری که بلسینگر و فرایزر (۲۰۰۷) و بلسینگر و ریکاج (۲۰۱۰) در تحقیقات خود استفاده کرده بودند، استفاده شد.^۶ سپس همایش‌ها به صورت موردی تحت بررسی و بسته به موضوع، در طبقه موضوعی خود قرار گرفتند. با توجه به عمق، به برخی از آن‌ها بیش از یک موضوع اطلاق شد. همایش‌های مورد بررسی در ایران و جهان به ترتیب در جداول پیوست ۱ و ۲ قابل مشاهده است.

^۵. Buttlar

^۶. Blessinger and Frasier

^۷. www.ilisa.ir

^۸. www.adka.blogfa.com

^۹. www.allconferences.com

^۶. لازم به ذکر است که سیاهه واری یاد شده براساس نمایه‌نامه

جدول ۱. توزیع فراوانی و درصد فراوانی همایش‌های داخلی

کارکردهای کتابخانه									
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	فهرست‌نویسی و رده‌بندی	۰	۰	۲	۲.۴۴	۱	۱.۲۲	۳	۳.۶۶
۲	خدمات مرجع و اطلاع‌رسانی	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲
۳	آموزش کاربران	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲
۴	مسائل و مشکلات رشته (عملی)	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	مدیریت	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۳	۳.۶۶
۶	مدیریت دانش	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۱	۱.۲۲	۴	۴.۸۸
۷	مدیریت محتوای رقومی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	مجموعه‌سازی	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴
۹	نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۳	۳.۶۶
۱۰	فراهم‌آوری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۱	امانت بین کتابخانه‌ای	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۲	روابط عمومی	۱	۱.۲۲	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲
۱۳	ارتباطات	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲
۱۴	بودجه کتابخانه	۰	۰	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲
۱۵	اشتراک دانش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	کارکنان کتابخانه	۱	۱.۲۲	۰	۰	۲	۲.۴۴	۳	۳.۶۶
۱۷	کتابخانه برای معلولان	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴
۱۸	محیط کتابخانه	۱	۱.۲۲	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲
۱۹	سواد اطلاعاتی	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۱	۱.۲۲	۴	۴.۸۸
۲۰	دسترسی آزاد	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مجموع		۹	۱۰.۹۷	۹	۱۰.۹۷	۱۲	۱۴.۶۳	۳۰	۳۶.۶
تحقیقات مربوط به کتابداران و مراجعان									
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	مطالعات کاربران	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

۲	بازیابی اطلاعات	۲	۲.۴۴	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲.۴۴
۳	مسائل رشته (تئوری)	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱.۲۲
۴	نیازهای اطلاعاتی	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱.۲۲
۵	روش پژوهش	۲	۲.۴۴	۰	۰	۰	۰	۲	۲.۴۴	۲.۴۴
۶	پژوهش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۰	۰	۳	۳.۶۶	۳.۶۶
مجموع		۵	۶.۱	۲	۲.۴۴	۲	۲.۴۴	۹	۱۰.۹۷	۱۰.۹۷
مسائل حرفه‌ای علم اطلاعات و دانش‌شناسی										
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع		
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	
۱	مسائل مرتبط با فعالیت‌های حرفه‌ای	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱.۲۲
۲	انجمن‌ها و کمیته‌ها	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشی	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۲.۴۴
۴	کتابخانه‌های عمومی	۲	۲.۴۴	۲	۲.۴۴	۰	۰	۴	۴.۸۸	۴.۸۸
۵	شبکه‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۱	۱.۲۲	۰	۰	۲	۲.۴۴	۳	۳.۶۶	۳.۶۶
۶	آموزش علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۰	۰	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱.۲۲
۷	مجموعه‌های ویژه و کتابداران آن	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	آرشیو و حفاظت	۰	۰	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱.۲۲
۹	کتابخانه‌های کودکان و بزرگسالان نوسود	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۲.۴۴

۱۰	کتابخانه‌های ملی	۵	۶.۱	۴	۴.۸۸	۵	۶.۱	۱۴	۱۷.۰۷
مجموع									
فناوری									
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	اینترنت	۲	۲.۴۴	۱	۱.۲۲	۰	۰	۳	۳.۶۶
۲	علوم اطلاعات	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴
۳	نمایه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی	۰	۰	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲
۴	اتوماسیون	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	نرم‌افزار	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۳	۳.۶۶
۶	نشر الکترونیک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	کتابخانه‌های دیجیتالی	۰	۰	۰	۰	۲	۲.۴۴	۲	۲.۴۴
مجموع									
۴									
۴.۸۸									
۳.۶۶									
۳									
۱۱									
۱۳.۴۱									
نشر و مطالعات نشر									
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	مجلات	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲	کتاب‌سنجی (علم‌سنجی، وب‌سنجی و اطلاع‌سنجی)	۳	۳.۶۶	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴	۶	۷.۳۲
۳	نشر و ناشرین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	ارزیابی متون	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	انتشارات تک‌نگاشت‌ها	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶	امنیت و حق مؤلف	۰	۰	۱	۱.۲۲	۰	۰	۱	۱.۲۲
مجموع									
۳									
۳.۶۶									
۲									
۲.۴۴									
۷									
۸.۵۳									
سایر موضوع‌ها									
ردیف	موضوع	۱۳۸۸		۱۳۸۹		۱۳۹۰		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	اخلاق علمی	۰	۰	۱	۱.۲۲	۱	۱.۲۲	۲	۲.۴۴
۲	مطالعات	۱	۱.۲۲	۰	۰	۰	۰	۱	۱.۲۲

								بین‌رشته‌ای	
۳	مطالعه	۲	۲۰۴۴	۱	۱۰۲۲	۲	۲۰۴۴	۵	۶۰۱
۴	رسانه	۰	۰	۳	۳۶۶	۰	۰	۳	۳۶۶
	مجموع	۳	۳۶۶	۵	۶۰۱	۳	۳۶۶	۱۱	۱۳۰۴۱

موضوع‌های غیرمرتبط با رشته، کمتر در همایش‌های برگزار شده در خارج مورد بررسی قرار گرفته‌اند. در همایش‌های خارجی بعضی از موضوع‌ها مورد توجه قرار نگرفته‌اند که عبارت‌اند از کتابخانه برای معلولان، روش پژوهش، کتابخانه‌های ملی، انجمن‌ها و کمیته‌ها، مجموعه‌های ویژه و کتابداران آن، مجلات، نشر و ناشرین، ارزیابی متون و انتشارات تک‌نگاشت‌ها.

همان‌طور که مشاهده می‌شود، بیشتر همایش‌های برگزار شده در خارج به کارکردهای کتابخانه پرداخته است (۳۸/۴۴ درصد) که در سال ۲۰۱۰ بیشتر از دو سال دیگر بدین موضوع پرداخته شده است. بعد از آن، فناوری‌های نوین با ۶۶/۱۹ درصد و حرفه کتابداری، موضوع ۱۷/۱۵ درصد همایش‌های برگزار شده بود. پژوهش‌های مربوط به کتابداران و مراجعان با ۵۵/۹ درصد، نشر و مطالعات نشر با ۷۴/۶ درصد و سایر

جدول ۲. توزیع فراوانی و درصد فراوانی همایش‌های خارجی

کارکردهای کتابخانه									
ردیف	موضوع	۲۰۰۹		۲۰۱۰		۲۰۱۱		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	فهرست‌نویسی و رده‌بندی	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲	۴	۲.۲۵
۲	خدمات مرجع و اطلاع‌رسانی	۳	۱.۶۸	۵	۲.۸	۲	۱.۱۲	۱۰	۵.۶۲
۳	آموزش کاربران	۱	۰.۵۶	۳	۱.۶۸	۳	۱.۶۸	۷	۳.۹۳
۴	مسائل و مشکلات (عملی)	۲	۱.۱۲	۰	۰	۱	۰.۵۶	۳	۱.۶۸
۵	مدیریت	۲	۱.۱۲	۶	۳.۱۲	۲	۱.۱۲	۱۰	۵.۶۲
۶	مدیریت دانش	۲	۱.۱۲	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۴	۲.۲۵
۷	مدیریت محتوای دیجیتال	۳	۱.۶۸	۲	۱.۱۲	۰	۰	۵	۲.۸
۸	مجموعه‌سازی	۱	۰.۵۶	۵	۲.۸	۱	۰.۵۶	۷	۳.۹۳
۹	نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی	۰	۰	۰	۰	۲	۱۲.۱	۲	۱.۱۲
۱۰	فراهم‌آوری	۰	۰	۱	۰.۵۶	۰	۰	۱	۰.۵۶
۱۱	امانت بین کتابخانه‌ای	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۳	۱.۶۸
۱۲	روابط عمومی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

۱۳	ارتباطات	۱	۰.۵۶	۳	۱۶۸	۱	۰.۵۶	۵	۲.۸
۱۴	بودجه کتابخانه	۱	۰.۵۶	۳	۱۶۸	۰	۰	۴	۲.۲۵
۱۵	اشتراک دانش	۱	۰.۵۶	۴	۲.۲۵	۱	۰.۵۶	۶	۳.۳۷
۱۶	کارکنان کتابخانه	۰	۰	۲	۱۲.۱	۰	۰	۲	۱.۱۲
۱۷	کتابخانه برای معلولان	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	محیط کتابخانه	۰	۰	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲
۱۹	سواد اطلاعاتی	۱	۰.۵۶	۰	۰	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲
۲۰	دسترسی آزاد	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۰	۰	۲	۱.۱۲
مجموع		۲۱	۱۱.۸	۳۹	۲۱.۹	۱۹	۱۰.۶۷	۷۹	۴۴.۳۸
تحقیقات مربوط به کتابداران و مراجعان									
ردیف	موضوع	۲۰۰۹		۲۰۱۰		۲۰۱۱		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	مطالعات کاربران	۲	۱.۱۲	۰	۰	۰	۰	۲	۱.۱۲
۲	بازیابی اطلاعات	۳	۱.۶۸	۲	۱.۱۲	۰	۰	۵	۲.۸
۳	مسائل تئوری	۰	۰	۳	۱.۶۸	۳	۱.۶۸	۶	۳.۳۷
۴	نیازهای اطلاعاتی	۰	۰	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲
۵	روش پژوهش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶	پژوهش‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۰	۰	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲
مجموع		۵	۲.۸	۷	۳.۹۳	۵	۲.۸	۱۷	۹.۵۵
مسائل حرفه‌ای علم اطلاعات و دانش‌شناسی									
ردیف	موضوع	۲۰۰۹		۲۰۱۰		۲۰۱۱		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	مسائل مرتبط با فعالیت‌های حرفه‌ای	۰	۰	۳	۱.۶۸	۳	۱.۶۸	۶	۳.۳۷
۲	انجمن‌ها و کمیته‌ها	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳	کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشی	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲	۳	۱.۶۸	۶	۳.۳۷
۴	کتابخانه‌های عمومی	۱	۰.۵۶	۰	۰	۰	۰	۱	۰.۵۶
۵	شبکه‌های علم	۲	۱.۱۲	۳	۱.۶۸	۰	۰	۵	۲.۸

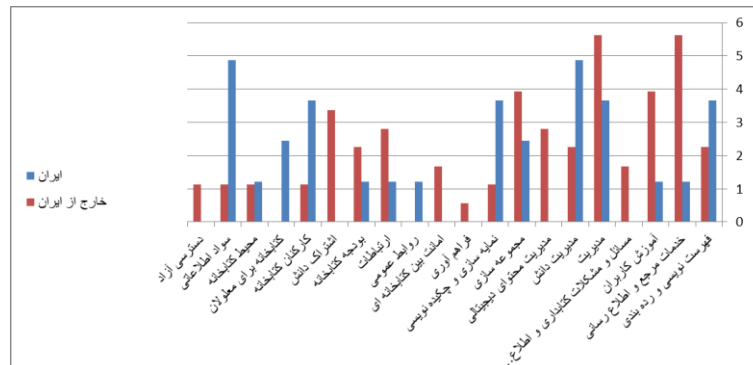
								اطلاعات و دانش‌شناسی	
۱.۱۲	۲	۰	۰	۱.۱۲	۲	۰	۰	آموزش علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۶
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	مجموعه‌های ویژه و کتابداران آن	۷
۳.۳۷	۶	۱.۱۲	۲	۱.۱۲	۲	۱.۱۲	۲	آرشیو و حفاظت	۸
۰.۵۶	۱	۰	۰	۰.۵۶	۱	۰	۰	کتابخانه‌های کودکان و بزرگسالان نوسود	۹
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	کتابخانه‌های ملی	۱۰
۱۵.۱۷	۲۷	۴.۵	۸	۷.۳	۱۳	۳.۳۷	۶	مجموع	
فناوری									
مجموع		۲۰۱۱		۲۰۱۰		۲۰۰۹		موضوع	ردیف
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۱.۱۲	۲	۰.۵۶	۱	۰	۰	۰.۵۶	۱	اینترنت	۱
۷.۳	۱۳	۱.۱۲	۲	۵.۶۲	۱۰	۰.۵۶	۱	علوم اطلاعات	۲
۰.۵۶	۱	۰	۰	۰	۰	۰.۵۶	۱	نمایه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی	۳
۱.۱۲	۲	۰	۰	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۱	اتوماسیون	۴
۰.۵۶	۱	۰	۰	۰	۰	۰.۵۶	۱	نرم‌افزار	۵
۱.۶۸	۳	۰	۰	۰	۰	۱.۶۸	۳	نشر الکترونیک	۶
۷.۳	۱۳	۲.۲۵	۴	۲.۸	۵	۲.۲۵	۴	کتابخانه‌های رقومی	۷
۱۹.۶۶	۳۵	۳.۹۳	۷	۸.۹۹	۱۶	۶.۷۴	۱۲	مجموع	
نشر و مطالعات نشر									
مجموع		۲۰۱۱		۲۰۱۰		۲۰۰۹		موضوع	ردیف
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	مجلات	۱
۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۱	۰	۰	۰	۰	کتاب‌سنجی (علم‌سنجی، وب‌سنجی و	۲

								اطلاع‌سنجی)	
۳	نشر و ناشرین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	ارزیابی متون	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵	انتشارات تک‌نگاشت‌ها	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶	مالکیت معنوی و حق مؤلف	۴	۲۵.۲	۳	۱۶۸	۴	۲.۲۵	۱۱	۶.۱۸
	مجموع	۴	۲.۲۵	۳	۱۶۸	۵	۲.۸	۱۲	۶.۷۴
سایر موضوع‌ها									
ردیف	موضوع	۲۰۰۹		۲۰۱۰		۲۰۱۱		مجموع	
		فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	اخلاق علمی	۱	۰.۵۶	۰	۰	۱	۰.۵۶	۲	۱.۱۲
۲	آموزش عالی	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶	۰	۰	۲	۱.۱۲
۳	ارتباط صنعت و دانشگاه	۰	۰	۱	۰.۵۶	۰	۰	۱	۰.۵۶
۴	رسانه‌ها	۰	۰	۱	۰.۵۶	۰	۰	۱	۰.۵۶
۵	هم‌گرایی کتابخانه‌ها، آرشیوها و موزه‌ها	۰	۰	۰	۰	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶
۶	بومی‌سازی کتابخانه‌ها و اطلاعات	۰	۰	۰	۰	۱	۰.۵۶	۱	۰.۵۶
	مجموع	۲	۱.۱۲	۳	۱.۶۸	۳	۱.۶۸	۸	۴.۵

بیشتر توجه شده است؛ اما در زمینه خدمات کتابخانه‌ای، آموزش کاربران، مسائل و مشکلات رشته، مدیریت، مدیریت محتوای رقومی، مجموعه‌سازی، فراهم‌آوری، امانت بین کتابخانه‌ای، ارتباطات، بودجه و اقتصاد کتابخانه، اشتراک دانش و دسترسی آزاد، همایش‌های خارجی پیشنهاد می‌شود.

نمودار ۱ همایش‌هایی با موضوع‌های مختلف کارکردهای کتابخانه در ایران و خارج را نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود، فهرست‌نویسی و رده‌بندی، مدیریت دانش، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی، کارکنان کتابخانه، کتابخانه برای معلولان و سواد اطلاعاتی، از موضوع‌هایی هستند که در همایش‌های داخلی به آن‌ها

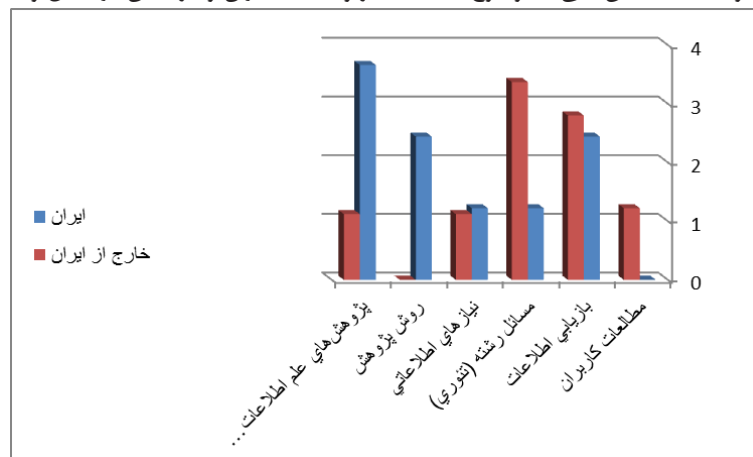
نمودار ۱. توزیع وضعیت همایش‌هایی با موضوع کارکردهای کتابخانه در داخل و خارج از کشور

اطلاعات و دانش‌شناسی و نیازهای اطلاعاتی بیشتر پرداخته شده است؛ اما مطالعات کاربران، بازیابی اطلاعات، مسائل رشته در همایش‌های خارجی بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.

نمودار ۲ همایش‌هایی با موضوع‌های مرتبط با تحقیقات مربوط به کتابداران و مراجعان را در ایران و خارج از کشور نشان می‌دهد. در همایش‌های داخلی به موضوع‌هایی مثل روش پژوهش، پژوهش‌های علم

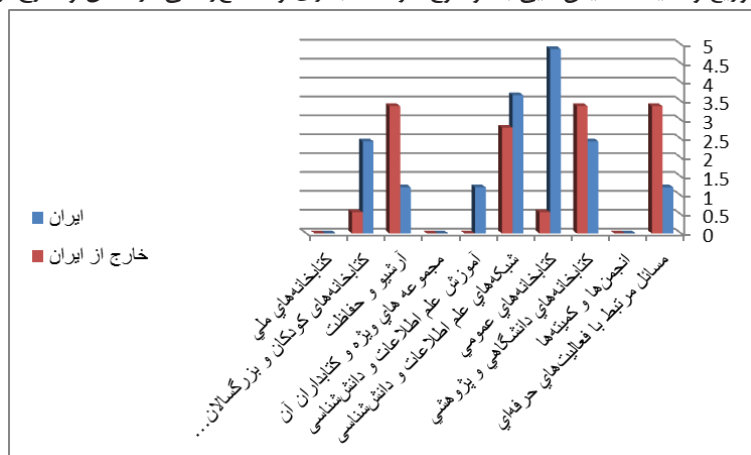
نمودار ۲. توزیع وضعیت همایش‌هایی با موضوع تحقیقات مربوط به کتابداران و مراجعین در داخل و خارج از کشور

کودکان و بزرگسالان نوسود در همایش‌های داخلی بیشتر نمود پیدا کرده و مباحثی مانند مسائل مرتبط با رشته، کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشی و آرشیو و حفاظت در همایش‌های خارج از ایران، بیشتر مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

نمودار ۳ موضوع‌های مورد بررسی همایش‌های داخلی و خارجی را درباره حرفه نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود، موضوع‌هایی مثل کتابخانه‌های عمومی، شبکه‌های علم اطلاعات و دانش‌شناسی، آموزش علم اطلاعات و دانش‌شناسی و کتابخانه‌های

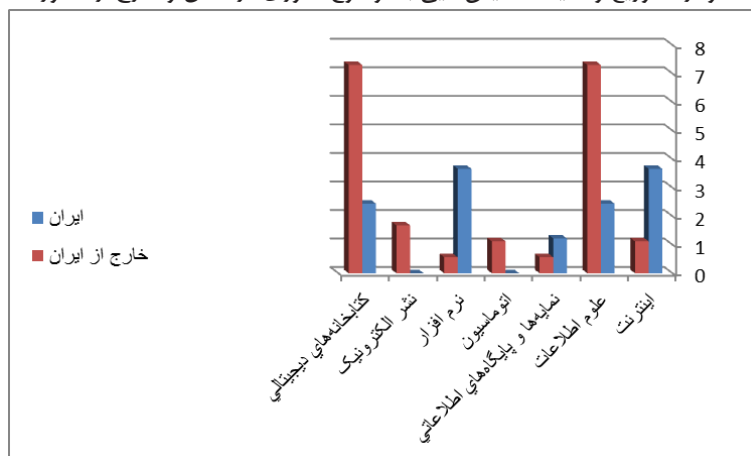
نمودار ۳. توزیع وضعیت همایش‌هایی با موضوع حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی در داخل و خارج از کشور

همایش‌های داخلی مورد توجه بوده است. همچنین موضوع‌های علوم اطلاعات، اتوماسیون، نشر الکترونیکی و کتابخانه‌های دیجیتالی بیشتر در همایش‌های بین‌المللی مورد توجه قرار گرفته‌اند.

نمودار ۴ وضعیت همایش‌هایی با موضوع فناوری در داخل و خارج را نشان می‌دهد که محورهای مانند اینترنت، نمایه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و ابزارهای متفاوت آن و نرم‌افزارهای کتابداری بیشتر در

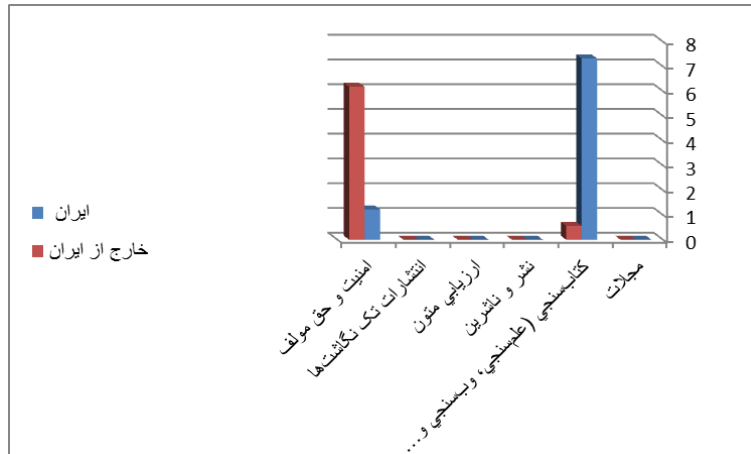
نمودار ۴. توزیع وضعیت همایش‌هایی با موضوع فناوری در داخل و خارج از کشور

وب‌سجی در ایران بیشتر بوده است؛ اما همایش‌هایی با موضوع‌های مالکیت معنوی و حق مؤلف در همایش‌های بین‌المللی بیشتر نمود داشته است.

نمودار ۵ وضعیت همایش‌هایی با موضوع نشر و مطالعات نشر را نشان می‌دهد که در این زمینه، همایش‌های اندکی در دو سطح ملی و بین‌المللی وجود دارد. همایش‌هایی با موضوع‌های کتاب‌سجی و علم‌سجی و

نمودار ۵. توزیع وضعیت همایش‌هایی با موضوع نشر و مطالعات نشر در ایران و خارج از ایران

بحث و نتیجه‌گیری

بلسیگر و ریکاج (۲۰۱۰) و یاسونیکو (۲۰۰۳) در این خصوص به نتایج مشابهی دست یافتند. در حوزه مربوط به فناوری نیز همایش‌های بیشتری در خارج برگزار شده است؛ به خصوص در زمینه فناوری اطلاعات و مهارت‌های مربوط، فناوری‌های آموزشی، طراحی و توسعه سیستم‌های هوشمند، کتابخانه‌های دیجیتالی و مسائل و چالش‌های پیش روی آن، فناوری‌های جدید کتابخانه‌ای و فناوری وب و ابزارها، چالش‌ها و مسائل مربوط به آن. گارنر، دیویدسون و ویلیامز (۲۰۰۸) و بلسیگر و ریکاج (۲۰۱۰) به نتایج مشابهی دست یافتند. اما در همایش‌های داخلی، کمتر به فناوری توجه شده و بیشتر به موضوع‌های فنی پرداخته‌اند. در زمینه نشر و مطالعات نشر در همایش‌های بین‌المللی بیشتر به موضوع‌های مالکیت معنوی و حق مؤلف در فضای مجازی پرداخته شده است؛ در حالی که در ایران، بیشتر به موضوع‌های کتاب‌سنجی توجه شده است.

تیموری‌خانی و اکبری‌داریان (۱۳۸۸) در پژوهش خود به نتایج مشابهی دست یافتند. در این زمینه در ایران بیشتر به کتابخانه‌های عمومی، کتابخانه‌های کودکان، شبکه‌های اجتماعی و آموزش علم اطلاعات و دانش‌شناسی پرداخته شده است. کاتوزیان (۱۳۸۵) و

در همایش‌های ملی، موضوع‌هایی نظیر فهرست‌نویسی و رده‌بندی، مدیریت دانش، نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی، کارکنان کتابخانه و سواد اطلاعاتی بیشتر مورد توجه بوده است. نتایج پژوهش علی‌پور و خاصه (۱۳۹۰) نیز بر این موضوع تأکید دارد؛ اما سپهر و شادمان‌فر (۱۳۸۸) در پژوهش خود که بازه زمانی متفاوتی را دربرمی‌گرفت، به نتیجه‌ای متفاوت دست یافته‌اند؛ زیرا چالش‌های پیش روی متخصصان در طول زمان نوسان دارد و به تبع آن، محور نشست‌های هر جامعه علمی در طول زمان متغیر است. در همایش‌های بین‌المللی بیشتر به خدمات کتابخانه‌ای، آموزش کاربران، مسائل و مشکلات رشته و امانت بین کتابخانه‌ای، ارتباطات، بودجه، اشتراک دانش و دسترسی آزاد پرداخته شده است. این امر مبین این موضوع است که پژوهش‌های آن‌ها بیشتر کاربرمدار بوده و به خدمات عمومی تأکید بیشتری دارند. این امر یافته‌های لور^۱ (۲۰۱۰) را مبنی بر اینکه در کتابخانه‌های کشورهای پیشرفته تأکید بر خدمات عمومی و کارکردهای کتابخانه بوده، در حالی که در کشورهای در حال توسعه، تأکید بر خدمات فنی است، تأیید می‌کند.

^۱.Lor

خارجی، با مسائل و چالش‌های آرشیو و حفاظت منابع دیجیتال در فضای مجازی، حق مؤلف در فضای مجازی و کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشی اهمیت بیشتری داشته است.

امید است نتایج این پژوهش، تصویر روشنی از توزیع موضوعی همایش‌های داخلی و خارجی در زمینه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در اختیار خوانندگان قرار دهد، تا علاقه‌مندان به برگزاری همایش‌های آتی در این حوزه بتوانند با پرداختن به موضوعاتی که در گذشته کمتر مورد توجه بوده‌اند، در رفع کاستی‌های احتمالی در این زمینه کوشا باشند.

سپهر و شادمان‌فر (۱۳۸۸) به نتایج مشابهی دست یافتند؛ ولی در خارج بیشتر به مسائل نظری، کتابخانه‌های دانشگاهی و پژوهشی به‌عنوان منشأ تحقیق و توسعه و به مسائل آرشیو و حفاظت منابع دیجیتال در فضای مجازی پرداخته شده است.

نتایج مشاهده‌شده نشان‌دهنده چالش‌های مختلف پیش روی کتابداران جوامع مختلف در زمان‌های متفاوت است که در ایران، کتابداران بیشتر با مسائل آموزش این رشته، کیفیت پایین خدمات کتابخانه‌های عمومی و کتابخانه‌های آموزشی‌گاهی و منزلت پایین اجتماعی کتابداران روبه‌رو بوده و با برپایی همایش‌هایی مرتبط، سعی در رفع این چالش‌ها دارند؛ اما در کتابخانه‌های

فهرست منابع

- تیموری خانی، افسانه و سعیده اکبری‌داریان (۱۳۸۸): **بررسی و تحلیل محتوای مقاله‌های ارائه‌شده در گردهمایی‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی**، پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی: رویکردها، رویه‌ها و کاربردها، به کوشش نصرت ریاحی‌نیا، تهران: کتابدار. رشتچیان، داود و ترانه شیمی و رضا منصوری، (۱۳۸۸): «**تدوین معیارهای برگزاری همایش‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی**»، رهیافت، ۲۸: صص ۱۰۷ تا ۱۲۰.
- سپهر، فرشته و سمانه شادمان‌فر، (۱۳۸۸): «**تحلیل محتوای مقالات همایش‌های انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران از سال ۷۹ تا پایان سال ۸۹**»، فصلنامه دانش‌شناسی، ۲ (۴): صص ۳۸ تا ۲۵.
- علی‌پور، امید و علی‌اکبر خاصه، (۱۳۹۰): «**تحلیل محتوای کارگاه‌ها و همایش‌های انجمن علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران دوره سوم: ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸**»، فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۵۶: صص ۳۴ تا ۳۹.
- کاتوزیان، آذر، (۱۳۸۵): «**گردهمایی‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی از آغاز تا خرداد ۱۳۸۵**»، فصلنامه کتاب، ۶۶: صص ۱۸۱ تا ۲۰۰.

- Blessinger, K., and Frasier, M. (2007); Analysis of a decade in library literature: 1994-2004, College & Research Libraries, March: 155-169.
- Blessinger, K., and Hrycaj, P. (2010); Highly cited articles in library and information science: analysis of content and authorship trends, Library & Information Science Research, 32: 156-162.
- Buttlar, L. (1991); Analyzing the library periodical literature: content and authorship, College & Research Libraries, 52: 38-53.
- Garner, J., Davidson, K., and Williams, V. K. (2008); Identifying serials trends through twenty years of NASIG conference proceedings: a content analysis. Serials Review, Vol. 34, No. 2: 88-103.
- Lor, p. (2010); International and Comparative Librarianship. <http://peterlor.com/the-book/>
- Yasuniko, k. (2003); Analysis of meeting on medical information services Participants and Presenters. Igaku-Toshokan (Journal of the Japan medical library Association), 50 (4): 361-367.

پیوست ۱. فهرست همایش‌های داخلی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰

ردیف	عنوان همایش	محل برگزاری	سال برگزاری
۱	نقش کتابخانه‌های دیجیتالی دانشگاهی ایران در هزاره سوم	قم	۱۳۹۰
۲	خدمات کتابخانه‌ای و افراد با آسیب بینایی	تهران	۱۳۹۰
۳	هشتمین همایش سراسری مدیران و کارکنان آرشیوها و کتابخانه‌های سازمان صداوسیما	زیباکنار (گیلان)	۱۳۹۰
۴	همایش ملی مبانی نظری و فلسفه کتابداری	تهران	۱۳۹۰
۵	سومین همایش تخصصی ملی آرشیوی ایران با محوریت مدیریت اسناد الکترونیکی	تهران	۱۳۹۰
۶	مسائل مجموعه‌سازی در کتابخانه‌های ایران	اصفهان	۱۳۹۰
۷	همایش پورتال‌های کتابخانه‌ای: مفهومی دستخوش تعبیر متفاوت	تهران	۱۳۹۰
۸	جشنواره وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی	تهران	۱۳۹۰
۹	از آموزش کاربران تا سواد اطلاعاتی	تهران	۱۳۹۰
۱۰	سومین همایش ادبیات کودک و نوجوان	تهران	۱۳۹۰
۱۱	نخستین جشنواره سراسری عکس کتابداری با موضوع کتاب، کتابدار، کتابخوان	تهران	۱۳۹۰
۱۲	مسائل مجموعه‌سازی در کتابخانه‌های ایران	تهران	۱۳۹۰
۱۳	نقش سواد اطلاعاتی در تولید علم و ثروت	قم	۱۳۹۰
۱۴	رسانه‌های اجتماعی و علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی	تهران	۱۳۹۰
۱۵	مهارت‌های ارتباطی برای کتابداران و اطلاع‌رسانان	کرمانشاه	۱۳۹۰
۱۶	از آموزش کاربران تا سواد اطلاعاتی	تهران	۱۳۹۰
۱۷	همایش ملی مشارکت‌های مردمی در توسعه کتابخانه‌های عمومی	کرمانشاه	۱۳۸۹

۱۳۸۹	تهران	نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی: کاربردها، پیشرفت‌ها، تنگناها، راهکارها	۱۸
۱۳۸۹	کرمانشاه	اخلاق حرفه‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی	۱۹
۱۳۸۹	شیراز	مطالعات میان رشته‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی وضعیت موجود، چشم‌انداز مطلوب	۲۰
۱۳۸۹	سمنان	سواد اطلاعاتی: کاربردها و چشم‌اندازها	۲۱
۱۳۸۹	تهران	سومین همایش ملی مدیریت دانش	۲۲
۱۳۸۹	مازندران	دومین همایش ملی پژوهش و تولید علم در حوزه پزشکی با موضوع علم‌سنجی	۲۳
۱۳۸۹	شیراز	همایش ملی دانش و امنیت	۲۴
۱۳۸۹	اصفهان	اولین همایش ملی نظام‌های اطلاعات سلامت و اقتصاد دانش	۲۵
۱۳۸۹	تهران	همایش یادگیری مادام‌العمر و کتابخانه‌های عمومی از نگاه ترویج علم	۲۶
۱۳۸۹	شیراز	بررسی تغییرات برنامه جدید کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی	۲۷
۱۳۸۹	تهران	رویکردهای نو به سازماندهی اطلاعات	۲۸
۱۳۸۹	تهران	FRBR الگوی	۲۹
۱۳۸۹	تهران	گزارش سفر ایفلا	۳۰
۱۳۸۹	تهران	نشست ترویج علم و سواد اطلاعاتی	۳۱
۱۳۸۹	تهران	استانداردهای مدیریت اطلاعات	۳۲
۱۳۸۸	تهران	کتابخانه‌های عمومی کشور: تنگناها، توانمندی‌ها و راهکارها	۳۳
۱۳۸۸	تهران	همایش وب و خدمات کتابخانه‌ای	۳۴
۱۳۸۸	شیراز	مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی	۳۵
		همایش ملی معماری فضاهای کتابخانه‌ای	۳۶
		۱۳۸۸	اصفهان

۳۷	همایش وبسایت کتابخانه‌های دانشگاهی	مازندران	۱۳۸۸
۳۸	همایش دانشجویی استانداردهای کتابخانه‌ای	مازندران	۱۳۸۸
۳۹	همایش پژوهش و تولید علم در حوزه پزشکی	مازندران	۱۳۸۸
۴۰	ISI و ISC همایش ملی	کرمانشاه	۱۳۸۸
۴۱	همایش مطالعه مفید	کرمانشاه	۱۳۸۸
۴۲	فناوری‌های نوین در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی	کرمانشاه	۱۳۸۸
۴۳	همایش ملی سازماندهی اطلاعات با عنوان مدیریت دانش و علوم اطلاعات: پیوندها و برهم‌کنش‌ها		
تهران	۱۳۸۸		
۴۴	همایش بزرگداشت دکتر رحمت‌الله فتاحی	مشهد	۱۳۸۸

پیوست ۲. فهرست همایش‌های برگزیده خارجی در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰

ردیف	عنوان همایش	محل برگزاری	سال برگزاری
۱	Managing Copyright Risk and Policy	امریکا	۲۰۱۱
۲	2020 Digital Preservation	استرالیا	۲۰۱۱
۳	Libraries and Copyright in a Digital Age	امریکا	۲۰۱۱
۴	The Asian Conference on Literature	ژاپن	۲۰۱۱
۵	Progress in Research in Library and Information Science in South Africa	افریقای جنوبی	۲۰۱۱
۶	Academic Library Planning and Revitalization	امریکا	۲۰۱۱
۷	International conference on the Convergence of Archives and Museums. Libraries	هند	۲۰۱۱
۸	International Conference on Digital Libraries and Knowledge Organization	هند	۲۰۱۱
۹	All India Seminar on Information Resource Sharing and Web-based Services for Engineers	هند	۲۰۱۱
۱۰	2nd International Conference of Asian Special Libraries	مالزی	۲۰۱۱
۱۱	International Conference on Web Based Learning and Library Management	هند	۲۰۱۱
۱۲	Strengthening the IT/Library Staff Partnership	امریکا	۲۰۱۰

۲۰۱۰	سنگاپور	When Nations Remember: An International Conference on Memory	۱۳
۲۰۱۰	امریکا	Libraries and Copyright: Fair Use & e-Reserves	۱۴
۲۰۱۰	هند	Information and Communication Technology in Library Services	۱۵
۲۰۱۰	امریکا	Academy: Putting Information Technology Big6 and Education Together	۱۶
۲۰۱۰	هند	National Seminar On Management of Digital Services and Systems .Information Sources	۱۷
۲۰۱۰	امریکا	Libraries and Copyright in the Digital Age	۱۸
۲۰۱۰	هنگ کنگ	Singing in the Rain :2 Academic Librarian Conference	۱۹
۲۰۱۰	هند	National Conference on Advances in Knowledge Management	۲۰
۲۰۱۰	امریکا	Academic Library Planning and Revitalization	۲۱
۲۰۱۰	هند	3rd International Conference on Digital Libraries	۲۲
۲۰۱۰	هند	.E-Resources in Higher Education: Issues Opportunities and Developments .Challenges	۲۳
۲۰۱۰	انگلیس	Managing your law firm library & information service through challenging times	۲۴
۲۰۱۰	هند	Trends and Challenges in Management and Corporate Libraries in Digital Era	۲۵
۲۰۱۰	امریکا	Strategic Planning for Library-IT Collaboration	۲۶
۲۰۱۰	سوئد	.International Marcus Meibom Symposium Stockhol	۲۷
۲۰۱۰	هند	National Seminar on Recent Advancements in Library and Information Science	۲۸
۲۰۱۰	چین	International Conference on Multicultural & Multiethnic Information Society	۲۹
۲۰۰۹	هند	Six Sigma Approach to Information Resource Management	۳۰
۲۰۰۹	امریکا	Libraries and Copyright: Fair Use & e-Reserves	۳۱
۲۰۰۹	امریکا	Picturing America School Collaboration Chicago .Conferences at the Newberry Library	۳۲
۲۰۰۹	هند	International Conference on Academic Libraries	۳۳
۲۰۰۹	امریکا	Libraries and Copyright in the Digital Age	۳۴
۲۰۰۹	اتیوپی	First International Conference on African Digital Libraries and Archives	۳۵
۲۰۰۹	افریقای جنوبی	2009 African Digital Scholarship & Curation Conference	۳۶
۲۰۰۹	هند	National Workshop on NewGenLib Open Source-Mysore-India .Integrated Library System (OS-ILS)	۳۷

۲۰۰۹	اندونزی	First National Conference on NCFSKRT-2009 Future Scenario of Knowledge Resource Technology In Digital Era	۳۸
۲۰۰۹	پرتغال	2009 BOBCATSS	۳۹
۲۰۰۹	هند	International Conference on Knowledge Networking in ICT era	۴۰
۲۰۰۸	هند	23rd National Seminar of IASLIC at Bose Institute Kolkata	۴۱
۲۰۰۸	کانادا	8th Annual Information Literacy in Academic Libraries Workshop	۴۲
۲۰۰۸	قبرس	- Digital Heritage 2008 VSMM	۴۳
۲۰۰۸	هند	ITLA Triennial Conference	۴۴
۲۰۰۸	آلمان	International Conference on Dublin Core and Metadata Applications	۴۵
۲۰۰۸	هند	2008 :Sangoshthi	۴۶
۲۰۰۸	انگلیس	Forbidden Fruit: The censorship of literature & information for young people	۴۷
۲۰۰۸	امریکا	Wisconsin Association of Academic Librarians annual conference	۴۸
۲۰۰۸	قطر	Achieving Quality in Libraries and Information Services	۴۹
۲۰۰۸	سنگاپور	2008 IFLA International Newspaper Conference	۵۰